

Lycksele kommun

Grundläggande granskning av
myndighetsnämnden 2021

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund och syfte.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande.....	4
3. Kommunens styrmodell	5
4. Granskningsresultat.....	7
4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi	7
4.2. Uppföljning och måluppfyllelse	7
4.3. Nämndens arbete med intern kontroll	9
5. Sammanfattande bedömning.....	11
Bilaga 1: Källförteckning	13

1. Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionssed är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen har till sin omfattning varit av översiktlig karaktär.

I vår översiktliga granskning har vi inte hittat några väsentliga brister i myndighetsnämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vi bedömer det som en brist att nämnden inte bedömer sin måluppfyllelse. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamheten och i stort har en tillräcklig kontroll över ekonomin.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 5.

2. Inledning

2.1. Bakgrund och syfte

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att styrelsen och nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionssed 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2021.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

Granskningen avser myndighetsnämnden. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2021.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar

och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

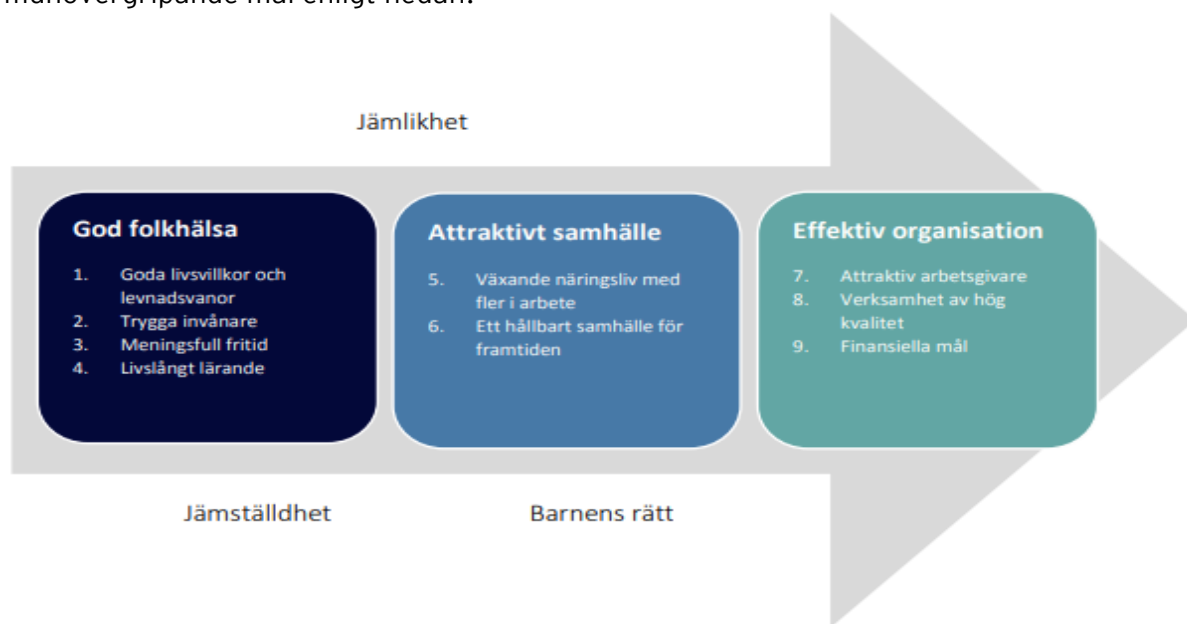
- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionssed 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Kommunens riktlinjer för intern kontroll

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av information som styrker nämndens styrning och kontroll (tex. nämndernas protokoll, mål- och budgetdokument, ekonomiska- och verksamhetsrapporter, tertialrapporter, bokslut) kompletterat med intervjuer av berörda tjänstemän.

3. Kommunens styrmodell

Kommunfullmäktige har i augusti 2020 fastställt Vision och kommunövergripande mål för 2021. Grunden utgörs av tre kommunövergripande målområden; God folkhälsa, Attraktivt Samhälle och Effektiv organisation. Målområdena utgör de inriktningar som Lycksele kommun prioriterar att sträva mot. Inom målområdena har fullmäktige beslutat om nio kommunövergripande mål enligt nedan:

Figur 1: Kommunövergripande mål och målområden 2021.

Varje styrelse och nämnd ska prioritera och bryta ner de kommunövergripande inriktningsmålen till nämnds- eller styrelsespecifika mål. Målen ska vara mätbara eller ha en indikator kopplade till sig. Målen följs upp årligen och indikatorerna ska följas upp könsindelad där sådan statistik finns.

Uppföljning av kommunens måluppfyllelse sker löpande genom analyser av verksamhet och ekonomi med hjälp av indikatorerna. Verksamheterna rapporterar utfall till nämnd och styrelse i samband med verksamhetsberättelser två gånger per år. Nämnder rapporterar sin analys av verksamhet och ekonomi till kommunstyrelsen via verksamhetsberättelser. Kommunstyrelsen gör utifrån verksamhetsberättelserna och bolagens rapportering en helhetsbedömning av utvecklingen i kommunkoncernen och rapporterar till kommunfullmäktige genom delårsrapport och årsredovisning.

Av fullmäktige fastställt internkontrollreglemente (reviderat 2018) regleras hur styrelse och nämnder ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Styrelse och nämnder ska inför varje verksamhetsår genomföra en riskanalys för olika processer utifrån sannolikhet och konsekvens. Utifrån riskanalysen ska respektive styrelse och nämnd anta en internkontrollplan som innehåller följande delar:

- ▶ Rutin/system
- ▶ Risk
- ▶ Kontrollmoment
- ▶ Kontrollmetod

- ▶ Kontrollansvar
- ▶ Vem kontrollen utförs av
- ▶ Frekvens
- ▶ Uppföljning

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen plan, rapporteras till nämnden/styrelsen. Uppföljning av de utförda kontrollerna ska minst ske två gånger per år, medan de risker som bedöms allvarliga ska rapporteras löpande till nämnd/styrelse.

4. Granskningsresultat

4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi

Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av verksamhet och ekonomi baserat på efterlevnaden av fullmäktiges riktlinjer i vision och reglemente samt kommunallagen.

4.1.1. Iakttagelser

I tabell nedan sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrning av verksamhet		
Beslutat om verksamhetsmål för den egna nämnden utifrån fullmäktiges övergripande mål.		Nämnden har beslutat om prioriteringar, mål och indikatorer för 2021 vid sammanträde i februari 2021. Nämnden har beslutat om nämndsspecifika mål utifrån kommunfullmäktigemålen Trygga invånare, Växande näringsliv med fler i arbete, Attraktiv arbetsgivare och Verksamheter av hög kvalitet och Finansiella mål. Totalt har nämnden därmed beslutat om fem nämndspecifika mål. Nämnden beslutade också om indikatorer i februari 2021.
Beslutat om indikatorer med målvärden för att mäta måluppfyllelsen.		Nämnden beslutade i april 2021 om målvärden för nämndens mål. Se ovan angående indikatorer.
Styrning av ekonomi		
Nämnden har upprättat en budget på programnivå för innevarande år inom tilldelad ram och enligt tidsplan för kommunens budgetprocess.		Nämnden har i december 2021 fastställt en budget för nämndens verksamhet på programnivå. Budgeten omfattar en total nettokostnad på 28 805 tkr, vilket motsvarar av fullmäktiges beviljade ram.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

4.2. Uppföljning och måluppfyllelse

Vi har översiktligt granskat nämndens uppföljning och måluppfyllelse. Granskningen utgår från kommunallagen och riktlinjer i visionen. Nämndens måluppfyllelse utgår från nämndens mätbara indikatorer och målvärden.

4.2.1. Iakttagelser

I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Uppföljning av verksamhet och ekonomi		
Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i en delårsrapport.		Nämnden har följt upp ekonomin i en delårsrapport per augusti 2021. I delårsrapporten har nämnden inte följt upp måluppfyllelse för verksamheten, men beskriver viktiga händelser under årets första halva. Nämnden prognostiserar ett underskott på - 135 tkr.
Nämnden har följt upp årets utfall för verksamhet och ekonomi.		Utfall för verksamhet och ekonomi beskrivs i nämndens verksamhetsberättelse för år 2021.
Måluppfyllelse		
Nämndens mål för verksamheten är uppfyllda.	<i>Ej möjligt att bedöma.</i>	I nämndens uppföljning framgår gör nämnden ingen egen bedömning av måluppfyllelsen för målen. Majoriteten av indikatorerna för varje mål har inte varit möjliga att följa upp. Nämnden beskriver dock arbetet som genomförts under året kopplat till målet, men nämndens bedömning av måluppfyllelse framgår inte.
Nämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad ram		Nämnden redovisar ett överskott mot budget på 605 tkr. Nämndens kostnadstäckningsgrad når dock inte målet på 95 procent. Enligt nämnden beror det bland annat på att tillsyn inte kunnat genomföras i tillräcklig utsträckning på grund av Coronapandemin, vilket resultat i lägre intäkter.
Nämnden har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)		Nämnden har i stort prognostiserat en budget i balans under hela året varför åtgärder inte varit nödvändiga vad gäller ekonomin. I verksamhetsberättelse per augusti beskrivs vilka åtgärder som genomförs för att nå måluppfyllelse för verksamhetsmålen. Vid uppföljningen lämnas dock ingen prognos för måluppfyllelse.

		Nämnden bedömer inte måluppfyllelsen för verksamheten i verksamhetsberättelsen för helåret. Det går därför inte att bedöma om nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder eller inte. Nämnden beskriver dock åtgärder som krävs framöver kopplat till målen.
--	--	---

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

4.3. Nämndens arbete med intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens arbete med intern kontroll utifrån fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Internkontrollplan		
Nämnden har gjort en riskbedömning av identifierade risker.	✓	Som bilaga till nämndens internkontrollplan finns genomförd riskanalys. I riskanalysen har 14 risker värderats utifrån sannolikhet och konsekvens.
Beslutat om en internkontrollplan utifrån riskbedömningen, senast december året före.	✓	Nämnden har beslutat att fastställa en internkontrollplan för 2021 i december 2020. Internkontrollplanen består av totalt 14 risker som ska kontrolleras baserat på genomförd riskanalys.
Internkontrollplanen tydliggör Internkontrollplanen ska innehålla: - Rutin/system - Risk - Kontrollmoment - Kontrollmetod - Kontrollansvar - Vem kontrollen utförs av - Frekvens - Uppföljning	—	Internkontrollplanen innehåller i huvudsak de delar som efterfrågas i reglemente för intern kontroll. En del risker saknar dock information om kontrollmetod och hur uppföljning ska ske. Detta gäller bland annat för de två risker som har högst riskvärde (12).
Uppföljning och resultat av internkontrollplan		
Nämnden har följt upp resultatet av utförda kontroller i internkontrollplan.	✓	Nämnden har följt upp internkontrollplanen i en halvårsrapport i augusti 2021 samt i februari 2022.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven	—	Enligt uppföljningen har större avvikelser noterats för tre av 14 risker

		och mindre avvikelser för en av 14 risker. De större avvikelserna rör utbildning inom GDP och uppförande av handlingsprogram för räddningstjänsten som flyttas till 2022 samt brukar- och medborgardialog som inte kunnat utföras på grund av Coronapandemin. Den mindre avvikelsen rör utbildning, där viss utbildning skett men inte fullt tillräckligt. Enligt uppföljningen bör en tydlig plan för utbildning tas fram för 2022.
Nämnden har vidtagit/utreder åtgärder vid eventuell avvikelse	✓	Nämnden har beslutat att genomföra åtgärder år 2022 för de riskerna med större avvikelser. För den risken med mindre avvikelse framhåller nämnden att en plan bör tas fram för 2022.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

5. Sammanfattande bedömning

I vår översiktliga granskning har vi i inte hittat några väsentliga brister i myndighetsnämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vi bedömer det som en brist att nämnden inte bedömer sin måluppfyllelse. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamheten och i stort har en tillräcklig kontroll över ekonomin.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att myndighetsnämnden i stort har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vi grundar bedömningen på att nämnden antagit en verksamhetsplan med mätbara mål i enlighet med vision och reglemente. Vidare har nämnden antagit en budget inom tilldelad ram som omfattar hela verksamheten.
Når nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Det är inte möjligt att bedöma om myndighetsnämnden når måluppfyllelse för verksamheten. Nämndens måluppfyllelse för ekonomin bedömer vi som god. Vi grundar bedömningen på att flertalet indikatorer inte har kunnat mätas och att nämnden inte gör en egen bedömning av måluppfyllelsen. Nämnden bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram.
Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamheten. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig kontroll över ekonomin. Vi grundar bedömningen på att nämnden löpande följt upp verksamhet och ekonomi under året. Vidare har nämnden antagit en internkontrollplan för 2021 som är i linje med reglemente för intern kontroll. Dock rapporteras inte måluppfyllelsen verksamhetsmålen och flertalet mål har inte gått att mäta måluppfyllelsen för.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi myndighetsnämnden att:

- ▶ Utveckla målstyrningen så att målen kan följas under året, dels för att kunna bedöma måluppfyllelse, dels för att kunna vidta ändamålsenliga åtgärder.
- ▶ Säkerställ att internkontrollplanen innehåller de delar som interkontrollreglementet stipulerar.

Lycksele mars 2022

Max Stenman
Revisionskonsult, EY

Per Ståhlberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Verksamhetsberättelse 2021 (augusti och december)
- ▶ Månatliga ekonomiska uppföljningar 2021
- ▶ Verksamhetsplan 2021
- ▶ Sammanträdesprotokoll 2020-2022
- ▶ Internkontrollplan 2021
- ▶ Uppföljning internkontrollplan 2021
- ▶ Programbudget 2021